

سؤالات متن درس ۹ کتاب «از من تا خدا» پایه هفتم سال تحصیلی ۱۴۰۳-۱۴۰۴
عنوان درس: می خواهم شاکرت باشم

درس نهم

می خواهم شکرگزاری باشم

هدف درس

آموزش مهارت های شکرگزاری

بخش روایت

محورهای اصلی

- ۱- شناخت نعمت و باور قلبی به نعمت بودن آن از راه های شکرگزاری است.
- ۲- علاوه بر توجه به نعمت ها به صورت کلی، باید به نعمت ها به صورت جزئی فکر کرد.
- ۳- به نعمت هایی که به صورت روزمره با آنها ارتباط داریم فکر کنیم.

تبیین

بعد از همه حرف هایی که درباره اهمیت شکرگزاری گفتیم، حالا نوبت رسیده به پاسخ یک سؤال مهم که مفید بودن مباحث قبلی به این پاسخ بستگی دارد. اگر بخواهیم بنده شکرگزار خدا باشیم، باید چه کار کنیم؟ یکی از مقدمات شکرگزاری که خدا آن را به عنوان شکرگزاری هم حساب می کند، شناخت قلبی نعمت هاست.

امام صادق علیه السلام فرمود: هر کسی که خدا به او نعمتی بدهد و او آن را با قلبش بشناسد، شکرش را به جا آورده است.

ببینید شناخت قلبی نعمت ها چقدر مهم است که خدا می گوید، من به عنوان شکر نعمت قبولش می کنم. البته فراموش نکنید که خدا توقعش را در شکر، از ما پایین آورده که این شناخت را به عنوان شکر نعمت قبول می کند. خدا می داند کسی از عهده شکرگزاریش بر نمی آید؛ اما چون مهربان است، شناخت نعمت را به عنوان ادای (به جا آوردن) شکر از ما قبول می کند. این هم خودش یک نعمت بزرگی است: داشتن خدای مهربان.

عنوان درس : می خواهم شاکرت باشم

حالا از یک زاویه دیگر شناخت قلبی نعمت را بررسی کنیم. بعضی از ماها یک سری از نعمت ها را حقّ خودمان می دانیم. یعنی آن را یک لطف و نعمت از طرف خدا نمی بینیم. انگار که خدا وظیفه ش بوده که چنین نعمتی را در اختیار ما بگذارد. به همین دلیل هم نمی توانیم آن نعمت را قابل توجه بدانیم و حس شکر پیدا کنیم. با این نگاه، نعمت ها چشمان را پر نمی کند و دلمان به آن ها آرام نمی شود. اعتقاد و شناخت قلبی از این زاویه، یعنی این که شما باور داشته باشید نعمتی که در اختیارتان هست، لطف خدا در حق بنده هایش است. حالا اگر کسی بگوید چه کار کنم که به این باور برسم، یک راه خیلی نقد و راحت را می شود به او معرفی کرد : جزئی فکر کردن به نعمت ها.

سؤالات متن

۱- بهترین جایگزین برای این که وقت کم تری را در فضای مجازی بگذرانید، چیست؟ **کتاب خوانی**

۲- چه کار کنیم تا همیشه در صف بندگان شکرگزار خدا باشیم؟

جواب: به نعمت ها فکر کنیم و آنها را بشناسیم.

۳- آیا انسان می تواند از عهده شکرگزاری نعمت های خدا برآید؟ **خیر**

۴- با قلب شناختن نعمت های خدا یعنی چه؟

جواب: یعنی در قلبمان باور داشته باشیم که این نعمت ها از طرف خدا است.

۴- چگونه به باور قلبی برسیم که نعمت ها از طرف خداست؟

جواب: بهتر است جزئی تر به نعمت ها فکر کنیم.

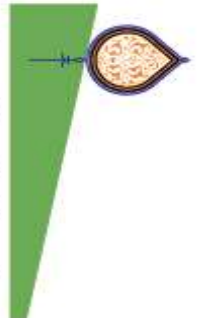
۵- مثالی از جزئی فکر کردن به نعمت ها را بنویسید.

مثلاً سر سفره صبحانه، به لقمه هایی که در دهانت می گذاری، توجه کن. هر کدام از این لقمه ها شامل نعمت های مجزایی هستند. نان شان از گندم درست شده است. گندم ها تا تبدیل به نان شوند، مدیون نعمت های دیگری هستند. یا مثلاً کره از شیر گرفته شده، شیر از گاو دوشیده شده، گاو ... یونجه خورده، یونجه را کشاورز کاشته ...

سؤالات متن درس ۹ کتاب «از من تا خدا» پایه هفتم سال تحصیلی ۱۴۰۳ - ۱۴۰۴
عنوان درس: می خواهم شاکرت باشم

۶- امام صادق علیه السلام در باره نعمت هایی که در بدنمان وجود دارد چه فرمودند؟

«ای مفضل! به دندان ها بیندیش. برخی تیز هستند تا غذا را بپزند و برخی پهن هستند تا غذا را بسایند و خرد کنند. خداوند هر دو نوع را به انسان داده، زیرا او به هر دو نیاز دارد. به آب دهان بیندیش. خدا چنان تدبیر کرده که این آب همواره به سوی دهان سرازیر باشد تا کام و گلو را تر نگه دارد. اگر کام و گلو خشک شوند، انسان هلاک می شود، زیرا آبی در دهانش ندارد که با آن، غذای خشک را نرم کند و فرو برد.»^۱

۷- چرا رجیم نمی گذارد انسان ها به خدا و نعمت هایی که به آنها داده، فکر کنند؟

جواب: چون فکر کردن به نعمت ها باعث هشیاری انسان می شود وقتی انسان هشیار شود، نعمت ها را می بیند.

تمرین با همسالان

گام اول: یکی از نعمت های زیر را به دلخواه انتخاب کنید. سپس به طور جزئی به آن فکر کنید و افکارتان را بنویسید.
«ابرو - پلک - گوش - لاله های گوش»

گام دوم: نوشته هایتان را با دوستانتان تبادل کنید. به نوشته دوستان بین ۱ تا ۵، امتیاز دهید و درباره دلایل این امتیاز با یکدیگر گفت و گو کنید.

گام سوم: با توجه به این تمرین، آیا در شکرگزاری خدا موفق خواهید بود؟

کاملاً مطمئنم

۵

۴

۳

۲

۱

مطمئن نیستم

عنوان درس : می خواهم شاکرت باشم

جواب گام اول: من لاله های گوش را انتخاب کردم. وقتی به لاله های گوش فکر می کنم، یاد شنیدن می افتم. شنیدن یکی از نعمت های بزرگ است که زندگی ما را پر از رنگ و لعاب می کند.

اما لاله های گوش فقط برای شنیدن نیستند. آنها بخشی از زیبایی ظاهری ما هستند. شکل منحصر به فردشان، به صورت ما شخصیت می بخشد و در تعاملات اجتماعی نقش مهمی دارند.

گاهی اوقات، به لاله های گوشمان توجه نمی کنیم. اما وقتی به آنها فکر می کنم، متوجه می شوم چقدر این عضو کوچک، زندگی ما را غنی می کند.

جواب گام دوم: این بخش نیاز به مشارکت دوستان دارد تا بتوانم امتیاز و نظراتشان را دریافت کنم.

جواب گام سوم: تمرین شکرگزاری لاله های گوش، به من کمک کرد تا به یک نعمت کوچک اما مهم در زندگی ام توجه کنم

قصه : صورتم را بخاران

۸- در بخش قصه جانبازان، چه نعمت هایی توجه شما را بیشتر به خود جلب می کند؟

- ۱- احساس کردن درد در بدن خودش نعمت است.
- ۲- ورق زدن کتاب که برای یک جانباز قطع نخاع آرزو است .
- ۳- خاراندن صورت این جانباز که به مادرش با حرکت چشم علامت دهد که صورتش را بخاراند.

احکام : کلاس احکام در تاکسی

۹- چه کارهای واجبی، به طور مستقیم بر رزق و روزی انسان اثر می گذارد و باعث برکت در زندگی می شود؟

- ۱- نیکی به پدر و مادر
- ۲- دادن خمس

سؤالات متن درس ۹ کتاب «از من تا خدا» پایه هفتم سال تحصیلی ۱۴۰۳ - ۱۴۰۴

عنوان درس: می خواهم شاکرت باشم

۱۰- خمس چیست؟

کسانی که درآمد دارند، باید هر سال، بعد از صرف هزینه های زندگیشان، یک پنجم از اموالی را که برایشان باقی مانده است، به عنوان خمس به مرجع تقلیدشان یا نماینده اش بدهند.

۱۱- خمس به چه کسانی داده می شود؟ و در چه راه هایی خرج می شود؟

به مرجع تقلیدشان یا نماینده اش.

طبق فتوای مراجع تقلید که از آیه های قرآن و احادیث گرفته شده، نصف این پول خرج فقرایی می شود که از سادات هستند و نصف دیگرش هم خرج امور دینی می شود.

۱۲- با ذکر یک مثال بنویسید وقتی انسان بخشی از مال یا پولش را به عنوان خمس بدهد، پولش زیاد می شود و برکت پیدا می کند؟

وقتی باغبانی برای این که درختانش بیشتر میوه بدهند، شاخه هایی از درخت را هرس می کند، شاخه اضافی و بیمار و ... را می زند ولی محصول بیشتری می گیرد. در زندگی هم همین طور است، اگر یک پنجم از پول مازاد هزینه های یک ساله، در راه هایی که خداوند گفته، داده شود برکت بیشتری به زندگی خمس دهنده بر می گردد. ضمن این که این عمل، خودش نوعی شکرگزاری محسوب می شود.

ایستگاه تفکر

به نظر شما با پرداخت خمس، شکرِ عملی کدام نعمت های الهی را به جا می آوریم؟

۱- دارایی

۲- دین

۳- سلامتی

سؤالات متن درس ۹ کتاب «از من تا خدا» پایه هفتم سال تحصیلی ۱۴۰۳-۱۴۰۴

عنوان درس: می خواهم شاکرت باشم

۱♦ || منظور از شناخت قلبی نعمت چیست؟ و راه رسیدن به آن کدام است؟

شناخت قلبی یعنی به نعمت ها فکر کنیم و باور داشته باشیم که از طرف خدا هستند. برای رسیدن به آن بهتر است به نعمتها جزئی تر فکر کنیم.

۲♦ || آموختیم برای اینکه باور داشته باشیم که نعمت ها از سوی خداوند مهربان هستند، بهتر است به آنها جزئی تر فکر کنیم. اکنون از تو می خواهم به برگه ای که پیش روی توست، جزئی تر فکر کنی. من ابتدای این چرخه را می نویسم و تو تا جایی که می توانی آن را ادامه بده.

«برگه از چوب درست شده، چوب از درخت، درخت برای اینکه درخت شود
ابتدا دانه بوده.....
.....»

جواب: دانه ای کوچک که در خاک پنهان شده، توسط باران و نور خورشید سیراب شده و با کمک حشرات و جانوران ریز، رشد کرده است.

جوابی دیگر: دانه از خاک به وجود آمده، خاک از زمین است که در آن درخت رشد کرده. زمین برای به وجود آوردن خاک، سال ها زیر دست طبیعت و عوامل مختلف شکل گرفته است. این همه فرایندها و تغییرات نشان دهنده لطف خداوند است که در هر مرحله از آنها وجود داشته و نعمت های خود را در این جهان به جریان انداخته. درختی که به عنوان یک نعمت، برای ما میوه می دهد یا هوای تازه تولید می کند، از دانه ای کوچک آغاز شده که خداوند در اختیار طبیعت گذاشته است.

۳♦ || دو مورد از راهکارهای افزایش رزق و روزی را بنویسید.

۲- نیکی به پدر و مادر

۱- پرداخت خمس

سؤالات متن درس ۹ کتاب «از من تا خدا» پایه هفتم سال تحصیلی ۱۴۰۳ - ۱۴۰۴

عنوان درس: می خواهم شاکرت باشم

۴ ❖ ما از حاج آقای محمدی اهمیت نیکی به پدر و مادر را آموختیم. اکنون به هریک از شخصیت‌های زیر، دو نمونه نیکی به پدر و مادر را پیشنهاد دهید. الف) آقای احمدی زندگی مستقل خود را شروع کرده و در شهری دیگر، دور از پدر و مادر زندگی می‌کند.

هر فردی باید هر زمان امکانش بود به دیدار والدینش برود. اگر مسافت مانع است، تماس‌های تلفنی منظم برای جویا شدن احوال و آگاهی از نگرانی‌هایشان ضروری است.

ب) خانم میرزایی پدر و مادر سال خورده‌ای دارد که در انجام برخی از کارهای خود ناتوان هستند.

فرد باید در امور زندگی والدینش نیز مددکار باشد: نظافت خانه، خرید، رسیدگی به سلامتی و همراهی برای پیشگیری از احساس تنهایی.

ج) رضا دانش‌آموز کلاس هفتم است و مادر او کارمند است و نمی‌تواند به همهٔ امور خانه رسیدگی کند.

رضا باید به مادر در انجام کارهای خانه کمک کند؛ مانند خرید، نظافت و مرتب کردن خانه. همچنین، او باید به مادرش احترام بگذارد و بابت زحماتش در کار بیرون و خانه از او تشکر کند.

۵ ❖ منظور از خُمس چیست؟

خُمس، یک نوع مالیات دینی است که بر اساس اصول اسلامی، برای کسانی که درآمد دارند، واجب می‌شود. خُمس معادل یک پنجم از درآمد سالانه است که پس از کسر هزینه‌های زندگی، از درآمد باقی‌مانده باید پرداخت شود.

۶ ❖ خُمس به چه کسی پرداخت و در چه راه‌هایی هزینه می‌شود؟

خُمس به مرجع تقلید یا نمایندگان ایشان پرداخت می‌شود. نصف این پول به فقرا و نیازمندان سادات اختصاص می‌یابد و نصف دیگر برای امور دینی هزینه می‌شود.